

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Jan Vitoň, Kulturní studia

Název práce: Odvrácená strana komiky her Divadla Jára Cimrmana

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce invenčně zkoumá téma, na němž si už řada kvalifikačních prací vylámala zuby, protože se nechaly strhnout publicisticko-marketingovým konceptem „laskavého českého humoru“ či se utápěly v popisnosti a snaze vysvětlit humor DJC v duchu autorského sebevýkladu, který dvojice tvůrčích protagonistů po léta poskytovala. Práce Jana Vitoňe se nevěnuje evidenci či komentování základních či prvoplánových projevů slovního či situačního humoru, ale k materiálu přistupuje se širším konceptem pojmu komika a v něm se zaměřuje na ty stránky, které jsou spíše opakem laskavého, na porozumění založeného pousmání. Otevírá prostor analýze komicky podaných motivů překročení hranice směrem k tomu, co lze z hlediska běžných norem vnímat jako zvrácenosti, obsese či nepřijatelnosti. Takto se zaměřuje na reprezentace postav žen, monster (a monstróznosti), lascivnosti, voyeurství a vulgarity. A tyto rysy sleduje v kontextu kulturní tradice vycházející z poetiky freak show či kabinetů kuriozit v 19. století a poté aspoň náznakovitě v „temné“ linii, ztělesněné např. Haškem, Ladislavem Klímkou či Hrabalem.

Jan Vitoň sepsal, domnívám se, velmi hutné a výkladově produktivní pojednání, které na malém prostoru pokryje i elementární potřebu představit materiál (historie DJC, tvorba obou autorů, ale i základní nástin poetiky komiky), ale namísto popisu faktografických jevů věnuje energii především interpretaci. Jeho výklad celé nové území spíše vykolíkovává a vyznačuje základními kótami, než že by na prostoru bakalářské práce mohl jednotlivá témata analyticky vyčerpat jak z hlediska možných interpretací, tak i z hlediska zasazování do všech kontextů, v nichž by se mohly produktivně vyjevovat. Díky úspornému stylu psaní je jeho práce dynamická, nápady v ní přicházejí jeden za druhým, a zároveň výklad drží koherentní zacílení na vytyčené aspekty pokleslosti či zvrácenosti. Práce je dobře zakotvena jak ve zdrojích očekávatelných a z hlediska tématu takřka povinných, tak ale i v často nečekaných komparativních přiřazeních (Carrollova studie Podstata hororu, výklad antického divadla Evy Stehlíkové). Práci myslím svědčí i to, že tvorbu DJC vnímá jakou určitý souhrn či soubor, a

nesnaží se o přísně lineárně-vývojový výklad, akcentující posuny, zbavování se něčeho ve prospěch něčeho jiného a podobné výkladové figury tradiční literární historie. Stejně tak jako oprávněné a funkční vnímám i výlety k filmovým a jiným projektům dua Svěrák – Smoljak, které sice stojí mimo korpus DJC, ale některé rysy autorské poetiky (opět především ve smyslu inscenovaných obsesí) tematizují možná ještě markantněji.

Práce myslím vyniká nad dobrý průměr nejen invenčností interpretační, ale i snahou o precizní vyjadřování, dobrou vůlí vyhýbat se ustáleným floskulím a klišé, jež daný materiál obklopily už i v akademickém světě, a pečlivostí jazykové i věcné redakce textu. Práci vnímám jako nadstandardní a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 2. června 2021

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------